

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 29 § sjölagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att sjölagen ändras så, att medborgarskapskravet gällande partrederiers huvudredare slopas. Dessutom föreslås att kravet på att huvudredaren skall vara bosatt i Finland utvidgas så, att huvudredaren skall ha sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Trafikministeriet skall vid behov kunna bevilja undantag från hemortskravet. Juridiska personer från Finland och andra länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet föreslås bli

jämställda så, att till huvudredare kan väljas inte bara en finsk juridisk person utan även en juridisk person som har sin hemort i något annat EES-land. En huvudredare med hemort utomlands skall enligt propositionen vara skyldig att ha en företrädare med hemort i Finland.

Förslaget ansluter sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet). Avsikten är därför att den föreslagna lagen skall träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Enligt 29 § (393/88) 1 mom. sjölagen skall ett partrederis huvudredare vara en i Finland bosatt finsk, dansk, isländsk, norsk eller svensk medborgare. Med tillstånd av trafikministeriet kan till huvudredare väljas en i Finland bosatt medborgare i något annat land. Till huvudredare kan även väljas en finsk juridisk person.

Huvudredaren skall sköta rederiets löpande förvaltning enligt redarnas anvisningar samt i angelägenheter som gäller rederiet företräda detta vid domstolar och andra myndigheter.

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) förutsätter att EES-medborgare bemöts på samma sätt som finska medborgare i fråga om etableringsrätten. De huvudsakliga bestämmelserna om etableringsrätten ingår i artiklarna 31—35, 124 och 125 i avtalet. Bestämmelserna bygger på det allmänna diskrimineringsförbudet i artikel 7 i Romfördraget samt på den etableringsfrihet som

nämns i artikel 52 i Romfördraget. Införandet av EES-avtalet förutsätter att de medborgarskaps- och bosättningskrav som ingår i den nuvarande finska lagstiftningen anpassas till avtalets bestämmelser.

I anslutning till införandet av EES-avtalet föreslås det att bosättningskravet gällande partrederiers huvudredare i 29 § 1 mom. sjölagen utvidgas så, att huvudredare skall ha hemort inom EES. Enligt propositionen kan trafikministeriet, till vars förvaltningsområde sjöfartsfrågorna överförts från och med den 1 september 1989, vid behov bevilja undantag från kravet. Dessutom föreslås det att den begränsning som grundar sig på medborgarskap frångås, eftersom avsikten är att i anslutning till införandet av EES-avtalet genomföra motsvarande reform även i samband med en revidering av lagen om aktiebolag. De begränsningar som grundar sig på medborgarskap håller på att bli onödiga i och med liberaliseringen ifråga om utländskt ägande.

Juridiska personer från Finland och andra

EES-länder föreslås bli jämställda så, att till huvudredare kan väljas inte bara en finsk juridisk person utan även en juridisk person som har sin hemort i något annat land inom EES.

Med beaktande av huvudredarens uppgifter är det viktigt att huvudredaren är anträffbar i Finland. Av denna anledning föreslås det att huvudredare med hemort utomlands skall vara skyldiga att ha en företrädare med hemort i Finland. Motsvarande ändring kommer att genomföras i samband med revideringen av luftfartslagen.

2. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

Propositionen har inga organisatoriska verkningar. Propositionen bedöms inte heller ha några nämnvärda statsekonomiska eller andra ekonomiska verkningar.

3. Ärendets beredning

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid trafikministeriet. Utlåtanden om förslaget har begärts hos utrikesministeriet, justitieministeriet, arbetsministeriet, sjöfartsstyrelsen, Industrins Centralförbund samt sjöfartsbranschens arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

Ändringsförslaget har i allmänhet förordats i utlåtandena. I justitieministeriets utlåtande refereras bl.a. motsvarande ändringar som utarbetats för lagen om aktiebolag. Ändringsförslaget har setts över i enlighet med de anmärkningar som anförts i justitieministeriets utlåtande.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Under de förutsättningar som stadgas i 31 § 3 mom. sjölagen skall rederiets revision verkställas med iakttagande i tillämpliga delar av 10 kap. 2—10 §§ lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/88). I 10 kap. 2 § sistnämnda lag stadgas om behörighetsvillkoren för revisorer bl.a. att minst en revisor skall vara en i Finland bosatt finsk medborgare eller en av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänd revisor.

Med anledning av EES-avtalet bereder justitieministeriet för närvarande en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av lagen om öppna bolag och kommanditbolag. Propositionen påverkar även medborgarskaps- och bosättningskraven för partrederiernas revisorer.

Enligt 41 § 1 mom. sjölagen får såsom befälhavare på finskt handelsfartyg anställas endast finsk medborgare. Medborgarskapskravet gällande fartygsbefälhavare föreslås inte bli ändrat, eftersom på ett fartygs befälhavare ankommer talrika sådana uppgifter som avser utövning av offentlig makt. Det är skäl att fortfarande reservera skötseln av dessa uppgifter för statens egna medborgare, vilket även artikel 28.4 i EES-avtalet och artikel 48.4 i Romfördraget ger möjlighet till.

6. Ikraftträdande

Lagförslaget ansluter sig till EES-avtalet. Det föreslås därför att lagen skall träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 29 § sjölagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 29 § 1 mom. sjölagen av den 9 juni 1939, sådant det lyder i lag av den 29 april 1988 (393/88), som följer:

29 §
Varje partrederi skall ha en huvudredare. Huvudredaren skall ha sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Trafikministeriet kan vid behov bevilja undantag från detta hemortskrav. Till huvudredare kan även väljas en juridisk person som har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområ-

det. En huvudredare med hemort utomlands är skyldig att ha en företrädare med hemort i Finland.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 23 oktober 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Trafikminister *Ole Norrback*

Lag om ändring av 29 § sjölagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 29 § 1 mom. sjölagen av den 9 juni 1939, sådant det lyder i lag av den 29 april 1988 (393/88), som följer:

Gällande lydelse

29 §

Varje partrederi skall ha en huvudredare. Huvudredaren skall vara en i Finland bosatt finsk, dansk, isländsk, norsk eller svensk medborgare. Med tillstånd av handels- och industriministeriet kan till huvudredare även väljas en i Finland bosatt medborgare i något annat land. Till huvudredare kan även väljas en finsk juridisk person.

Föreslagen lydelse

29 §

Varje partrederi skall ha en huvudredare. Huvudredaren skall ha sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Trafikministeriet kan vid behov bevilja undantag från detta hemortskrav. Till huvudredare kan även väljas en juridisk person som har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En huvudredare med hemort utomlands är skyldig att ha en företrädare med hemort i Finland.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.
